

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

**РЕДАКЦІЯ
І АДМИНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 10. II. пов.
Ковто почт. шал. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Гол. Редактор приймає
від 1-3 год. передпол.
Рекламні не займаються.

ПЕРЕДПОДАТА:
Місячно в копію 4-30 зл.
за ГРАНИЦЮ:
В Америці 1 дол., Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 літ., Німеччині 750
м., Швейцарії 5 шв. фр.,
Чехословаччині 30 к. ч., Ру-
мунії 150 лей, Болгарії 750
зл., Австрії 750 зл. Замов-
лення 1 год.

В справі оголо-
шень звертатися
до Адміністрації.
Ціна
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
17 сот.

ШТУНДА.

В 80 і 90 ро. мин. століття поширився на Наддніпрянській Україні релігійний рух під назвою штундизм, що обхопив значні простори і зданив собі доволі велике число прихильників серед тамтешнього сільського населення. Був це свого роду протест проти кальонності московського православ'я, що не хотіло і не могло задоволювати релігійних потреб більшості вірних. Російське правительство поборювало цей рух всіма засобами — від крестів і карних експедицій до засилля на Сибір включно, та все надармо. Не помогли навіть окремо горені духовні місії. Репресії з боку правительства і церковної православної ієрархії не здержали зросту нового народного релігійного руху, він ширився далі, очевидно нелегально, і перетравив переслідування аж до впадчі телеснаційного релігійного указу в 1905 р. чи то до вибуху світової війни.

Свідомі українські кола — між ними і Михайло Драгоманів — дивилися прихильно на цей новий релігійний рух на Україні, сподіючися, що він як протест проти рядового насильства над свободою совісті людини посередньо допоможе і політичній еманіпації поневолених мас. Ці рахунки на загаль заведи і штундизм — своєрідний протестантизм — не відіграв ніякої ролі у визвольній боротьбі нашого народу та мабуть нічим не причинився до поширення української національної свідомості в народних масах, зокрема у своїх похильників. Не досліджено досі, яке значення мала штунда в найновішій історії української православної церкви на Україні і тут нам невідомо, яка доля цієї секти під комуністичним режимом. Близькі знайшли штунди подавали число штундистів на Наддні. Україні з початком 20 стол. на близько один мільйон душ, — чи ця цифра відповідає дійсності, невідомо, бо урядові статистики штундистів (під цю назву підтягано часто різні, нероз'яснені, прямо неморальні і протиприродні, релігійні секти) ніколи не оголошено.

Завється, що великий національний, політичний, а головні соціальний перелом, що його від кількох

літ переживав Наддніпрянська Україна, припинив зріст штунди, а може й у значній мірі розторощив, роблячи місце новим релігійним рухам, більше живим і більше зорганізованим, бо до останніх днів штунда не витворила одностайної організації і кожна громада штундистів жила окремим життям.

Недавно цей штундистський рух зайшов і до нас в Галичину. Загально думають, що зайшов він з Америки, привезений звідтам реемігрантами. Так воно не є. Тепер ми є свідками спроб поширювання різних американських сект (пресбітеріан, баптистів, почитателів святого писма) і вони тут і там мають гуртки своїх прихильників, але держаться більше міст, де осідають поодинокі організатори, прибувши недовго з Америки, як нпр. у Львові.

Новий релігійний рух у відомій на Наддні. Україні формі штунди зайшов до нас двома шляхами. Принесли його ті, що недавно жили довший час за Збручем, як різновид його носіями є Волинські спова „сокальського кордону“, що тепер без більших перепон можуть стикатися з нашим населенням — особливо сумежних з Волинню повітів. Штунда поширюється вже на разі невеликими гуртками в кількох селах від скалатського повіту по повіт радехівський (північне Поділля і Опілля) і мені відомі такі гуртки зі сіл Кобиляк (повіт Збараж), Ходачків (повіт Тернопіль), та з цілого ряду сіл з околиці Мільна зборівського повіту — найбільшої околиці Почаєва. Маю деякі відомості про штунду в золотівському, бродівському і каміньковому повіті, а не без того, щоб не було штунди і по селах інших повітів.

Зовнішню проявляється штунда в тому, що її похильники (окремої назви вони не мають, а звуть себе прямо братами і сестрами) зривають фактично з греко-кат. церквою (формально з неї не виступають), закидують всі церковні обряди, не ходять до церкви, не сповідаються і не жадають церковних прислуг. В неділі, а то й частіше сходяться до дому одного з членів секти і тут

виголошують проповіді, читають і пояснюють святе писмо (його читають звичайно в перекладі Куліша), співають псалми і спеціально уложені духовні пісні та часто попадають в екстази, киваються, трясуться і виконують незрозумілі слова. Психіатри мали би дуже цікавий матеріал до своїх студій, бо як не як, а є це рід масової учової недуги. (Нпр. недавно у Голубичку великому трапився випадок паралізу серед таких релігійних вправ штундистів, що викликало велике враження у громад.).

З національного боку це елемент індивідуальний, а тим самим для нас шкідливий. Сектанти відризаються від решти громади; не належать до місцевих товариств і організацій. Про їх власне моральне життя розказують всіляко, найчастіше малюють їх негативно. Яке їх правдиве моральне обличчя, не берусь судити, бо живучи в місті не маю нагоди безпосередньо обсервувати їх.

Загал населення, навіть без ніякої спонуки духовенства, ставиться до штунди здебільша неприхильно і при кожній нагоді викликає сектантів. Були навіть чинні напади на домні штундистів (напр. в Холмачкові малому тернопільського повіту, що аж у справу вмішався прокуратор).

Цілком инакше ставиться до штунди польська влада. З оповідань деяких священників, в околиці яких появилася штунда, знаю, що польські комісарі і команданти постерунків заявили явизно, що мають приказ не перепаняти зросту штунди, коли вона шириться тільки серед греко-католиків. Чинно і зі всією рішучістю мають виступити проти штунди щойно тоді, коли би вона ширилася серед римо-католиків. Коментарі до цієї поведінки польської влади зайні і кожний легко догадається її причини.

Греко-кат. духовенство, а зокрема її сращик збірно ще не виступили проти нового релігійного руху. На мою думку їх активний виступ — адзастається — причинився би тільки до його зросту. Ні Василіяне, що мають за собою деякі додатні національні успіхи, ні анахорети Студити, ні проповідники місіонарі з чину далекіх і чужих нам

белгійських і канадійських Редемітористів, які їхні місії, хочби з такою помілою уладжені як ми, року в Радеконі, не виділяють цієї будь-що-будь недуги. Лікарки можуть бути головні світські люди, яким народ, як безінтересовим, довіряє у справах тонкості віри більше, ніж найбільше впливовим місіонарям-проповідникам. Пероздопомі багато може тут зробити народна преса (Свобода, Український Голос, Новий Час).

З національного і політичного боку цей рух для нас великим шкідливий, бо відчужує від активної боротьби за наше визволення. На щасті, він не є похильно масовий, однак не виключене, що при нашій байдужості він може дальша поширитися. Йому треба протидіяти не нетерпимістю, але тактовним о-свідомленням, трактуючи це нове у нас явище як одно з повесених со-ціологічних явищ.

Накінеш одно бажання до тих інтелігентів, що мають нагоду з близькою обсервувати життя наших нових штундистів. Вони повинні без ніяких упереджень — зовсім об'єктивно, хоч би в коротеньких нарисах навіть у формі часописних дописів, представити відомі собі типи штундистів і взагалі подати до публічного відома все, що гідне уваги. Маючи в руках точніший фактичний матеріал, зможемо легше протиставити небажаному і по моему переконанню шкідливому для нас — особливо в сучасному ліхолітті — новому релігійному рухові.

Д-р Степан Баран.

Новий французький уряд.

Склад кабінету. — Індивідуальність Пенлеве. — Поворот Майо. — Не всі відомі.

Нарешті французький кабінет складений. Прем'єром Пенлеве, з портфелем міністра війни; закордонні справи — Болан; фінанси — Кайо; освіти — Де Монте. Це найвизначніші прізвища. У кабінеті є 4-ох республіканців-соціалістів і 12 радикалів-соціалістів, партії Ерріо. На цей раз, упевняють телеграми, кабінет дефінітивний. Питання хіба в тому: на як довго. Коли в нього увійшли такі дипломати як Бріан та Кайо, то вже сама їх ін-

Red. czas. „Dilo“ we Lwowie. Pr. 275/25 W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karnej, jako Trybunał prawowy we Lwowie orzekł na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Dilo“ Nr. 81 (10440) z dnia 11. IV. 1925 r. pod tytułem „Ogłoszenie o zawiązaniu związku między ludźmi narodowymi a Ojczyzną“ i „Hosy z tramwaju“, a) między słowami w Poliszczu i Audytoria, b) od słów Oczekiwano do końca artykułu, zawięzanie znaniona ad 1) występnę 2) i 3) w. k. ad 2) zbrodni z § 65 a) uk. uznał dokonana 13. kwietnia 1925 r. konfiskację za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl §. 193, p. k. takak dalszego rozporządzenia tego pisma drukowanego. Zarazem wydał się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścić bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w §. 21. ust. druk. z 17. grudnia 1863 Dz. p. p. Nr. 6. ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. p. Lwów, dnia 13. kwietnia 1925.

orzekł na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Dilo“ Nr. 82 (10441) z dnia 14. kwietnia 1925 r. w artykułach pod tytułem: 1) „Tajemnicza ruka“ a) między słowami osadziła: a) Złoty, b) jaki a) bezprawstwo, 2) „Nierobstwo odnych i robota druhich“ a) między słowami gospodarstwa a: materialna, b) sprawa a: Czyż ce, 3) „Dopyty“ między słowami Pidsbirci k. Lwowa a: ryzant nam zawięzanie znaniona zbrodni ad 1) i 2) z § 65 a) uk. ad 3) występnę 2) i 3) w. k. uznał dokonana w dniu 14. IV. 1925 r. konfiskację za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl §. 493 p. k. takak dalszego rozporządzenia tego pisma drukowanego. Zarazem wydał się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścić bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w §. 21. ust. druk. z 18. XII. 1862 Dz. p. p. Nr. 6. ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. p. Lwów, dnia 15. kwietnia 1925 r.

Red. czas. „Dilo“ we Lwowie. Pr. 280/25 W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karnej orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie. Jako Trybunał Prawowy we Lwowie, że treść artykułu umieszczonego w czasopiśmie „Dilo“ Nr. 83 (10444) z dnia 15. VI. 1925. w artykułach pod tytułem 1) na stronie pierwszej w kolumnie czwartej a) tytuł artykułu, b) w tymże artykule znak zapytania między słowami naszo- nalnoi a: terytorji, c) od słów jaka do końca tego artykułu zawięzanie znaniona występnę ad 1) a) z Art. V. ust. z 17. XII. 1862 Drpp. I. 8. z r. 1863, ad 1) b) c) zbrodni z § 65 a) uk. uznał dokonana w dniu 13. kwietnia 1925 r. konfiskację za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl §. 493 p. k. takak dalszego rozporządzenia tego pisma drukowanego. Zarazem wydał nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścić bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w §. 21. ust. druk. z 17. grudnia 1863 Dz. p. p. Nr. 6. ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. p. Lwów dnia 16. kwietnia 1925 r.

Red. czas. „Dilo“ we Lwowie. Pr. 280/25 W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karnej orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie. Jako Trybunał Prawowy we Lwowie, że treść artykułu umieszczonego w czasopiśmie „Dilo“ Nr. 84, zdania 10. kwietnia 1925 pod tytułem „Dziś w Warszawie“ w następach między słowami: a) organizacja a: Treba, b) narodowych a: jakże, c) od słów tych z: perzoba pobladu do końca artykułu, 2) „Prata“ w następach między słowami: policja a: Na stram- nych, b) od słów a: wie do końca tego artykułu, 3) „Podit bromadian na folajach i nelojalnych“ między słowami opokonyt ich a: Ciekawość, 4) „Marja Anna Nowakiewicz“ między słowami a) nazwym a: imieniem b) pobladu a: ostrzyż zawięzanie znaniona występnę ad 1) a) b) z §. 300 u. k. ad 1) c) z §. 302 u. k. ad 2) a) z §. 300 u. k. ad 2) b) z §. 302 u. k. ad 3) z §. 300 u. k. ad 4) zbrodni z §. 65a) u. k. uznał dokonana 15. VI. konfiskację za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl paragrafu 493 p. k. takak dalszego rozporządzenia tego pisma drukowanego. Zarazem wydał nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścić bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w §. 21. ust. druk. z 17. grudnia 1863 Dz. p. p. Nr. 6. ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. Lwów, dnia 16. kwietnia 1925. HAJOI.

індуальність зосереджує докола себе надто багато партійних та особистих пристрастей.

Однак Пеняве, як премію, є саме примірюючою особою. Факт, що він мусів звільнитися становища президента палати, щоб взяти в руки керму нового кабінету в такий непевний мент є найкращим доказом довіри до його авторитету. Це довіра ґрунтується на прикметах його характеру. Пеняве — людина без тих зовнішніх ознак політичного діяча, які роблять його демократом, красномовним трибуном, публічним актором, хитрим адвокатом або підступним статистом. Пеняве людина незвичайної скромності, неспрагнений популярності, хоча би тому, що йому вповні відстає слава члена Академії Наук як одного з найбільших французьких математиків. Має він нині 62 роки і повний молодечої енергії. Його життя є кар'єра це життєпис людини незвичайно талановитої та діяльної. У 23. р. життя став доцентом університету у Лілль, у 27. членом Академії. Послом до парламенту вийшов зі студентської діяльності, центру шкіл та наукових інституцій, де сам живе довгі роки; — належить до поміркованої групи партії соціалістів-радикалів. У 1915 став міністром освіти, а згодом під час війни — міністром війни. Відомий не лише як теоретик воєнного мистецтва, але як автор цілої низки спеціальних книжок, уроді авіації. Минулого року він був кандидатом більшості парламенту на становище президента республіки проти кандидата сенату, менше радикального: Думерґа.

Найбільше неясним пунктом нового кабінету є особа Кайо, який не є навіть послом і вперше вертається до державної політики, по своїй амнесії. Його процес „за державну зраду“ залишив ще в французькій суспільності надто багато сумнівів та боліхвих непорозуміння, щоб правниця не використовувала їх у боротьбі проти нього. Становище Кайо і Бріана до соціалістів ще не вирішене; вони мають численних ворогів між ними. У кожному разі поворот Кайо до влади вказує на щораз радикальніший зворот у політичних настроях Франції, яка шукає виходу з важкого становища.

Цей зворот є найбільше несподіваний для несправних фанатиків з табору польської націоналістичної преси, яка критикуючи весь час „радикалізм“ Ерріо, доказувала, що Ерріо мусить уступити своє місце правниці. Тимчасом урядова Франція щораз більше ліве, дарма, що „Газета Варшавська“ потішається вже нині тим, що її закордонна політика не зміниться основною. А одночасно додає таке: „Будемо лише свідками сильнішого підкреслення дотеперішнього курсу порозуміння з Німеччиною. Тут слід сказати виразно, що до порозуміння з Німеччиною може прийти лише коштом Польщі. Це очевидний факт, якого ніщо не може закрити. Цей правди не слід скидати. Мусимо сказати виразно та ясно, що особа Кайо, яка є символом деяких дуже виразних політичних тенденцій мусить прокинути якнайвищу тривогу в нашій опінії...“

Часописи подають звістку, що Ерріо мав би прийти на місце Пеняве як президент палати і другу, що він вибуває з політичного подорож по Європі та Америці, щоб безпосередньо познайомитися з суспільною атмосферою різних держав.

Часописи подають звістку, що Ерріо мав би прийти на місце Пеняве як президент палати і другу, що він вибуває з політичного подорож по Європі та Америці, щоб безпосередньо познайомитися з суспільною атмосферою різних держав.

Пошесть хабарництва.

Меморіал бесарабського населення.

Газети повідомляють, що в останніх днях до особистої канцелярії румунського короля вплинув меморіал бесарабського населення проти страшного румунського режиму в Бесарабії. Меморіал, скріплений 300 тисячами підписів, звертає увагу короля на невідкличну коначність „відродити правду, справедливість і справедливості — як основні підстави румунського устрою на просторі новоприслушеної провінції“. Меморіал домагався припинення насильства і політики гніту, видання надзвичайних заходів для поборювання страшної пошесть румунської влади: нечуваного хабарництва, самоволі і насильства, привернення громадянських свобод, свободи зборів і преси.

внесення грабіжницьких ревізій і т. п. Кажуть, що внесений меморіал зробив велике враження в урядових колах, та що він стане основою ревізії дотеперішнього румунського режиму в Бесарабії.

Газети подають іще, що меморіал є апелем російського населення до румунського короля. Очевидно, це мабуть злихвіна ігнорування деяких газет, бо згідно з обчисленнями з 1914 р. Бесарабія не має більше як 150 тисяч Москвітів, а зате число українського населення перевищує 400 тисяч. Колиж всіх Москвітів в Бесарабії є не більше як 150 тисяч, то як вони могли внести меморіал в 300 тисячами підписів? З цього ясно, що під терміном „російське населення“ слід розуміти все бесарабське немолдавське населення, себто більшість б. російської людності в державному розумінні. Сподівання на зміну режиму в Бесарабії не мають під собою ніякого ґрунту, бо той режим є наймаркантийшою прикметою і складовою частиною румунської влади. Як довго існуватиме в Бесарабії румунська влада, так довго існуватиме політика насилля, гніту і хабарництва.

Вносячи меморіал до канцелярії румунського короля, більшість бесарабського населення вижила велику дозу наївності, думаючи, що страшний румунський режим є ділом сігуранци, а не румунського уряду. Не віз меморіал, але від звільнення Бесарабії з кітків цигансько-румунських опришків залежить зміна режиму в Бесарабії.

Як переведено шкільний плебісцит?

Виваз громад, які внесли шкільні декларації з домаганнями української моти навчання.

Повіт Тарнопіль.

1) Тернопіль-місто внесло 281 декларацій за 465 дтей, 2) Мислишин містечко 30 дек. за 47 дтей, 3) Байківці 52 дек. за 70 дтей, 4) Березівка велика 38 дек. за 70 дтей, 5) Біла 46 дек. за 70 дтей, 6) Бокіюха 41 дек. за 47 дтей, 7) Бірки великі 51 дек. за 64 дтей, 8) Будині 52 дек. за 73 дтей, 9) Ізбери 50 дек. за 65 дтей, 10) Ходячів великий 54 дек. за 75 дтей, 11) Чортків 39 дек. за 48 дтей, 12) Чернівці 58

дек. за 71 дтей, 13) Чернівці руські 43 дек. за 57 дтей, 14) Чортків 13 дек. за 24 дтей, 15) Чистинів 63 дек. за 82 дтей, 16) Демесів 84 дек. за 104 дтей, 17) Дітичів 43 дек. за 46 дтей, 18) Довжанка 70 дек. за 78 дтей, 19) Доманівка 78 дек. за 115 дтей, 20) Дубівка 27 дек. за 40 дтей, 21) Дубівці 79 дек. за 110 дтей, 22) Дичків 56 дек. за 70 дтей, 23) Говбонів 30 дек. за 64 дтей, 24) Галаць 52 дек. за 62 дтей, 25) Гайбівка велика 92 дек. за 105 дтей, 26) Горотишів 41 дек. за 50 дтей, 27) Ігровиця 97 дек. за 134 дтей, 28) Ісківці і Середишів 41 дек. за 45 дтей, 29) Ізбів доп. 70 дек. за 81 дтей, 30) Ізбів гор. 54 дек. за 71 дтей, 31) Якішів 42 дек. за 60 дтей, 32) Юзефівка 30 дек. за 43 дтей, 33) Копиця 36 дек. за 45 дтей, 34) Кокашівка 13 дек. за 18 дтей, 35) Константинополь 36 дек. за 53 дтей, 36) Козаків 73 дек. за 110 дтей, 37) Краківка 37 дек. за 56 дтей, 38) Кучків 25 дек. за 34 дтей, 39) Кішівці 124 дек. за 145 дтей, 40) Курники шахтарські 52 дек. за 72 дтей, 41) Кудинів 60 дек. за 74 дтей, 42) Кутківці 51 дек. за 65 дтей, 43) Люблинська 43 дек. за 50 дтей, 44) Ланчин 69 дек. за 85 дтей, 45) Луцька 38 дек. за 47 дтей, 46) Луцька велика 117 дек. за 160 дтей, 47) Малашиків 42 дек. за 45 дтей, 48) Миланів 41 дек. за 45 дтей, 49) Мишківці 71 дек. за 90 дтей, 50) Настасів 114 дек. за 141 дтей, 51) Ніснів 41 дек. за 48 дтей, 52) Острів 72 дек. за 50 дтей, 53) Петрівці 49 дек. за 63 дтей, 54) Плесківці 36 дек. за 45 дтей, 55) Покровишів 80 дек. за 126 дтей, 56) Пірошків 38 дек. за 82 дтей, 57) Прошівка 70 дек. за 86 дтей, 58) Романівка 48 дек. за 58 дтей, 59) Руськівка 24 дек. за 40 дтей, 60) Скоморівка 42 дек. за 51 дтей, 61) Смолинці 29 дек. за 40 дтей, 62) Сніжківці 61 дек. за 91 дтей, 63) Стегнішів 102 дек. за 144 дтей, 64) Ступки 40 дек. за 52 дтей, 65) Сушин 112 дек. за 139 дтей, 66) Шахтарів 69 дек. за 104 дтей, 67) Товстолів 37 дек. за 77 дтей, 68) Воля Мозовська 38 дек. за 47 дтей, 69) Воробівка 44 дек. за 56 дтей, 70) Забортів 42 дек. за 50 дтей, 71) Завуза 41 дек. за 48 дтей, 72) Заставка 40 дек. за 62 дтей, 73) Застікні 34 дек. за 46 дтей, 74) Баврів 41 дек. за 52 дтей.

Крім того до громад Купчинів зложив декларації присілки Довгоманівка і Миланівка до громади Буднів присілки Серетинки.

Отже 74 громад внесли разом 4305 декларацій за 5751 дтей.

Не внесли декларацій громади Обаринці і Плотич Ізаза байдужно сті до громади Ходачів великий, Чернівці мазовецький, Янівка, Кокішівці, Лозова, Потапенці Ізаза малого числа українського населення.

Пам'ятаймо! Рідна Школа — це не родня фортеця, це певний захист у добі ліхоліття!

Богдан Ленку.

На свята до дему.

(З моїх споминів про хлопачі літа.)

Ставляні екскурсії рішучо за довіри. Хотілося слухати, але дегам! Кожній думками до дому летів. Вже від поклонів неспокій огортав хлопців. Календар „Проміти“ був у роботі. Хотілося скоротити, зреформувати його, щоб іхати краще. Сидиш на тій шкільній лаві, як птах на гилі. Хто на селі родився, того до села тягне, — не поводиш...

Аж ось і сповідь. Несеш картку з гріхами до церкви, а вертаючи на станцію дешеш її і пускаєш з вітрами. А сам розглядаєшся по небі, чи буде завтра погода, бо завтра коні з хати прийдуть. Відома річ, як воно іхати діти милі в дощі! В погоду друге діло. Дивини, як переживали збіжжя, чи вже зрину сіють, кожний корч цікавить тебе, кожда квітка питається: „як там?“

Нічого. Тільки тої школи за багато.

Гарно іхати на свята в погоду.

Не сміши мене, бо завтра причасті.

Так що! По поправці підеш.

Не хочу. Ти краще вчися. З трьох предметів поданий.

Не правда, — а двоє, а з лави до більшої шкільності.

Тяжко не грішити! Не знаєш, чи звільняти завтра, чи ні.

по причасті маєш спокій.

ж на станцію такий зегній.

Коні, ті Богу коні! Наш копанний віз! Брички не поїхали. Бо дуже болото. За востом і Діана прибігла. Деж би її хто втримав, як Семко по панічці іде! Вона перша біжить з подвіря і ні батоном, ні камінцями не намовиш її, щоб не вертала.

Витаєшся в Семком, з кінцями, з Діаною. — Ідмо вже!

Але Семко має ще гвоздиків, шафрану і розинків для імоті купити, (добувас з шапки цілу коношашку), і для себе капелюх кайштовий а для діачат стяжки. „Не смішися так, панічу!“ — каже.

Добре йому казати, — шкода дня. Господиння на сидіння кличе.

Правда, що я ще нині нічого не їв. Пеш, не розбираючи, що воно таке, молоці, чи кава, їш, не знаєш, хліб, чи булку, вибираєш книжки, попадаючи на самі непотрібні, пращася і сіваєш на віз.

Чому ж той Семко не їде? І що йому цікавого в тім місті, бодай би воно запалося!

А для Семки якраз цікаве місто. Він тут у війську служив, знайомих має і вистави sklepів оглянути хоче.

Аж ось і він — ідемо.

Гуркотить віз, скаже до очей болото, жидики за Діаною камінцями кидають. „А підеш ти, мой!“ — і Семко їм бичевом гронить.

Минули рогацьку і поля розтвиряють свої рамена перед нами.

Ходи до нас, невольнику мурів і книжок. Дихнемо на тебе воздухом свіжого, пахощами свіжо зораної землі, — віджигаш!

Які ті кілометри довгі! Чого та дорога не біжить, просто, а вигинається, як дурна!

Поки мурованка — ідемо, як пани. Болото є, але рідке, як сметана. Обхляпало нас здорово. Діана полем біжить, а все таки хвіст у неї, як помело.

На скруті, в царської на польську дорогу, друга пара коней чекає. Прип'ягли, ідемо четвернею. Семко „машталір“, а Миханьо на першій парі, — „форес“, як за гетьманських часів.

Але тут і четверня не допоможе, розкаль така, що люди в Жуківі повіді плоти деруться, геть їх понагинали. Якесь жінка вціпилася кола, кіл перегиб, привається, тягне спорий шмат плота за собою і жінка разом з ним лежить у болоті.

„Ратуїте, бо втопиться газдиня!“ — кричить Семко. Люде помагають жінці викараскатися і вона клене начальників, дорожників і всім автономічним достойникам.

Минає добра година, заки ми переїхали село, не більше, як кілометр дороги. А за селом ще лісок, а там горб, глина і знов горб, — Господи, як далеко до дому! Чого цей Поручник так за світами!

В ліску гора, як на піч, глина, за колесами цілі вали держуться. Тут і шестерні за мало, — алазім!

Відні коні, як вони боками роблять! Мені радість, що до дому їду, а їм такий труд. Так воно все на світі. Всіх не вдоволиш.

А яких 50 метрів повід ліс можна би таку дорогу провести, що тільки дуби. Але хто видів нові дороги робити. Цей же може сотні літ їздили люди, поїдемо й ми.

Минули лісок, посідали, — віо! Але болото, що і з гори не наженеш.

Минає година-два, вечоріє, — віджигасмо в село.

Але й село переїхати не легко.

Тут весною повині була, повикулялозо ам, віз, як човен у морі, то мирно, то потапа.

По обох боках дороги верби стоять і журяться. Колиб так з одної на другу — скакніть! — скорше бубави в хаті.

З церкви попри дяківку люде ніз сповіді ідуть.

Зі стріх дими спуються, меншеють візці, лає вітова собака, осі і наша брама. „А відчинить ти, гай!“

Вибігає пастух, відчиняє браму, Семко дускає батоном і наша імпровізована чвірка з рогаком заїжджає перед ганок.

„Як іхали, так іхали, — жартує Семко, — але заїхали по панськи“.

На ганку чекає мама. Весела і сумна. Весела, що найстарший син до дому на свята приїхав, сумна, що той тиждень, як батоном дускає мине і треба буде знов виправляти до школи.

Син так далеко думками не скакає. Рад що приїхав, вітається з усіма.

Молодша рідня не дуже своїється до нього. „Студент“, може не сложе бавитися з ними. Але за хавою вже одно наперед другого розкачує новини хатні, і про песиків, і скільки є гусят і які нові стежки поробили в городі.

Жаль, що ніч і що того всього побачити не можна. За те можна вийти до кухні. Тут фабрика!

Стара бабуса в печі, як чариння палить. Поська жовтка є маси.

НАДІСЛАНО.

За надіслане редакції не відповідає.

ЕЛІТЕ

вул. Леґіонів 27. І п.

Світові продукції модних тацій

виконує щоденно

від 10-и м.

СЛАВНА РУМУНСЬКА ТРУПА

Еґрегантий Фаміліийний
ДАНСІНГ

2-3 1810

Вступ вільний. Назвова орхестра.

Богатий і дешевий буфет, па-

рекуски і напитки першорядні.

ЕЛІТЕ

вул. Леґіонів 27. І п.

жко досить Жидів у Польщі, не потребуємо їх в Італії. Бо я так Падва скоро звинює". Ці слова патрістичного ксенофобу обурили навіть Італійських студентів. Проти такого поведіння ксенофобів запровадили жидівські студенти перед польськими консульством.

— **Що обтяжувало напоїмою снаб СРСР.** У цьому році одержав комуністичний Інтернаціонал в Москві листа міліонів хабарівців золотом субвенції на "потребу" сніпів алявистів уряду СРСР. Це була з причин фінансового вельможного СРСР.

— **Ультравіолетовий епісодий Коцковського.** У зв'язку з початком, яку на погляд від них негодують, і яка для тому по інформаціям Українського Тов. допомоги вчителям про заборону переміщення епісодий докучати емігрантам з Наддніпрянщини опамальовування напівх цинком, істотно дослідник віднос до цього заборони епісодий Коцковського, поміщеного в Епархіяльній Вісностях за п. 1975. Ч. I, стор. 10. Ч. 669. В справі артистично-малерів по наших перших, Дібно тут до відомо, що деякі артисти-малери некавалерського (павло-вського) віроповідання заняті по роботках по наших перших, своїми розговорами на релігійно-переконанні теми впливали на нашу вірність. Щоб омити на будуче подібних індивідуальних впливів і заборони всякого небезпечно для вірності заважається отрим, щоб на будуче Веч. Отні, які мали би намір прийняти до певних робіт згаданих артистів, старалися узагалом, о дозвіл на не від Еп. Офіційно, представляючи достаточні рації, що така небезпека є виключена. Викладати, що подана у попередній замітці починає епархіяльного поповнення, боязь за чистоту перекладу живочисну закінчено обряду — не відповідає правді.

✠ Посмертні згадки.

Іван Арсенич, бувший десятирічний-дівчин УГА. помер у Коломиї в домі свого шваґра д-ра Івана Шпацького дня 30. III. п. р. Родився він 1891 р. в Матівець, Хмельна дола не швидко Покійного в життю. Вже в ранній молодості згнітля Іого в Німеччину, а згодом до Америки. В часі вибуху світової війни серце англійським переїждом до Європи, де Іого, як бувшого виставного підданого, арештували і віддали до робіт у бельгійських твердинях. Згодом потрапив в німецький полон, а в короткім часі відіслали Іого Німці до австрійських військ. І в 1915 ч. бачимо вже Іого на сербським, опісля на російським, а врешті на італійським фронті з 24 п. п. В 1917 р. вернувшись по четвертій тяжкій реченню з а чиної, вступав по луганської школи, а в 1918 р. відбувся кілька улазних лів на знанні уже Іому італійським фронтом. По розкладі А стріли вступав в ряди УГА, а по її катастрофі опинився на скитальщині, де севед нещадних життєвих обставин і в ту ж Батьківщиною занепадає на грудні недугу. Старі, тяжкі рани в рідній далі ій ліжко не підложе до ролюю — в многоналіній молодості із кожним днем кидів, вчу, як відкошені кінці. Непомітна чохотка, що війни масами поживав наших людей поза межі ми різного краю, силою знала молоді життя з віг. Незапно ще вчав зі скитальщиною до ролюю: "Я хорий, прийдіть на дорогу, бо хотів би увести дома". По смерті наділено в однію Покійного картку з адресою шваґра й на-висом: — Доглядіть мене до них. — Сильна воля не дала Іому вмерти аж до сповнення бажання. Тіло Покійного перевезено до Півдня й там похоронено між рідними трупами. Нехай же рідна земля, за котрою він так тужив, буде Іому пером І. В. І. П.!

ОПОВІСТКИ.

Борислав. Перші загальні збори територіально-співотного Товариства "Ропник" відбулися дня 26. квітня ц. р. о год. 4. поноч. в Народній Домі. Порядок дня: 1) Відчитання і пояснення статутів. 2) Вибір Водяну. 3) Внесення. За членів господарств: Козло Володимир, Волякський Стеня.

Новий союз кредитовий, кооперація з обмеженою порукою у Львові — тепер Центральний кооперативний банк, в скороченню "Центробанк" у Львові (ринку ч. 10) повідомляє своїх дотеперішніх членів, що на підставі постанови зміненого статуту союзу — обов'язки членів є до 15 мая 1923 включно доповнити свій ула до висоти щонайменше 25 (двадцять п'ять) золотих, так як в протішній случаю а вище згаданим печинням перестануть бути членами Класного союзу кредитового, тепер "Центробанку". 1923 3-3

Дрібні оголошення.

ГР. КАТ. Уряд паротіальний в Яворі м. Стр. в. в місці пошуку вправної кухарки на ваканції, подати ула. 2-2

БОГАТИЙ, на вишнім становищі, кавалер, літ. 29, абсолютний законний, університету, симпатичний, поверховий, оженяється з характерною панною, здоровою, з посагом оного 700 доларів (яко-женим емент, а гіпотечу). Серйозні згодошення прості і швидкі на адресу: Семей-не шата і сонна будучість, Боро-оголошень Бухштаба, Львів, Леґіонів 21. 1898 3-3

ФОРТІЯН по навін на продаж. Шва 120 дол. ам. Зголошення О. Т. у О. А. Левинського, Виноград ліній, п. Отні. 1895 1-2

Ширіть наш часопис!

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакції не відповідає.

Лікарсько-дентист. заведення
д-ра Шимона Рапппорта і
Якова Насса

Львів, вул. Синтуська 17/1.

Пломбування й випилення зубів без болю. Штучні зуби в каваку і золоті на американську систему. Папієстія з провісній поладжувється в найкоротшому часі. ПП. урядовцям та студентам значна знижка. 1722 7-10

НАГНІТКИ (відтиски)

лічиль. згідно певно вчує тіл-чич
теч проти нагнітків "Гал-
лін" з фабрики "Le Herax".
Кожний, що терпить з приводу нагнітків,
повинен у власнім інтересі випробувати
„Галлін“.

Склад висновок: „LE HERAX“
1814 Львів, вул. Гетманська 3. 1-1

ІТАЛЬНІ, СПАЛЬНІ,
САЛЬОНИ, МУЖЕСЬКІ КОМ-
НАТИ, ОТОМАНИ, МАТЕРА-
ЦИ, ПАТЕНТОВАНІ СОФИ

прощас найдешевше

Лев Матвійовський
1836 львів, Хоружина 23. 1-2

По перерві викликаній відносинами
повоєнних, одержати можна знов
своє, медальми світових вистав
відзначене і від 20 літ всім ужи-
ване натрієм ускорює біль ре-
матизм як також всілякі домашні
„НЕРВОЛЬ“ д-ра ФРАНЦОЗ
в ТЕРНОПОЛІ.
Цітати можна в всіх аптеках жада-
ючи виразно „НЕРВОЛЬ“ д-ра Фран-
цоза з маркою охороненою
Силач з молотком
або просто під адресою
Д-Р У. ФРАНЦОЗ
1737 артикал в Тернополі ч. 81 3-7

„LONGINES“ „OMEGA“
DOXA і інші годинники,
таким будильники з гаранті-
єю, та всіляку біжутерію поручає
Б. Грінберг, Львів, Синтуська 4.
проти гіпотечу кудрі Ротенштайга.

1763

4-8

Присилайте передплату!

3 приводу страшної стагнації уладжую
ЗАГАЛЬНУ ПРОДАЖ
ВЗУТТЯ

о 40% понище фабричних ціні
Серія I. пара зл. 23. — Пантофельні локс, чорні, бразові і лікерні у всіх
величчях. Черенки мужські і жіночі бразові і
Серія II. пара зл. 18. — Черенки ориг. „Goodyearwelt“ бразові, чорні
лікерні по зол. 18.
Серія III. пара зл. 12. — Пантофельні сатиричні „Chevreaux“ по зол. 12.
Мушкетські сорочки, віден-
ські леф роші від зол. 6.
Позірі У власнім інтересі треба уважати на фірму С. ФЕДЕР і ч. дому Синтуська 1.

С. ФЕДЕР, Львів, Синтуська 1.

БЕЗПЛАТНО

і без наймен-
шого сба-
пизму купна

скотять П. Т. Пані ласково одату-
ти ласкавний великий набір трюм-
тажів крес. і зиг по так дешовим
цінах, що жидів львівська фірма не
може конкурувати з іншими цінами,
на доказ правди подано деякі ціни:
Панчоки Fildes, зі швом. 1-— зол.
Сорочки шифонові по. . . 200
Камізелів краєв. і загр. . 780
Різдвяні жупи. 75
Всіляка галантерія жіноча і мужська
в величч виборі по безкоштов. цінах
поручає джерело дешовости

Б. ПАКШВЕР, Львів,

вул. Станіслава 5.

(або Різдвяна 6.)

1807 Ріг вулиці Станіслава. 2-2

НА СПЛАТИ

поручаю П. Т. Адвокатам, Інженерам,
1762 Урядникам і іншим 3-7

ВЗУТТЯ всяного рода.

Мікадо, Академічна
Ч. 20.

МАШИНИ до ШИТТЯ

найновіших систем,
яких складові ча-
сти, повналадя до
нравецького ремес-
ла і до ручних
робіт — поручає
АЛЕКСАНДЕР
МАЛІМОН
СКЛАД МАШИН
до шиття

Львів, вул. Валова ч. 11 а.
Приймається машини до напрати. 1712 4-10

Найкращі знімки фотографічні виконує

ГРОТТІЕР

1727 ЛЬВІВ, АКАДЕМІЧНА 3. 5-10

Вже надійшли останні новості

для Пань на суні, весняні

і літні ностіони

1711 до фірми 5-10

АНТОНА УВЕРИ

Львів, вул. ГАЛИЦЬКА 10.

ТЕЛ. 18-14

ПЕРШОРЯДНА РЕСТАВРАЦІЯ

ДОРФМАННА

вул. Леґіонів (біля Великого Театру)

ремек-вола купельного світа місцевості і

загородного, поручає П. Т. Публі

Спеціальність в п'ятницю:

риба по жидівським, як також

свої домашні страви і напитки

найліпшої якості протягом

1832 тиння. 2-1